

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 07.08.2024 nr nr 6-1/33-19

Meie 06.09.2024 nr 9.3-4/24/4944-3

**Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ
tuuleparkide kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi
avalik väljapanek**

Teavitasite Terviseametit (edaspidi amet) Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (edaspidi eriplaneering) asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi avalikust väljapanekust.

Lüganuse Vallavolikogu algatas 25.04.2024 otsusega nr 181 eriplaneeringu koostamise ja KSH. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on leida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu püstitamiseks sobivad asukohad Lüganuse vallas. Planeeringuala koosneb erinevatest osadest kogupindalaga ca 4000 ha ja hõlmab alasid Uljaste, Satsu, Varinurme ja Koljala külade territooriumil (ala 1), Koljala, Vainu, Matka, Purtse külade ja Erra aleviku territooriumil (ala 2a ja 2b) ning Varja, Voorepera ja Aa külade territooriumil (ala 3). KSH viiakse läbi asukoha eelvaliku etapis, samuti hinnatakse planeeringu koostamisel asjakohaseid mõjusid. Eesmärgiks on loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeering asukoha eelvaliku otsuse alusel ning tuulikute edasist kavandamist jätkata projekteerimistingimustega.

Tuulikute asukohavalikul rakendatakse erinevate tegurite puhvreid, sh olemasolevate elu- ja ühiskondlike hoonete puhver on 750 m hoone välisseinast, kokkuleppel hoonete omanikega võib välistav ala hoonest olla kuni 500 m, kui on tagatud välisõhus leviva müra normtasemed. KSH käigus hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke olulisi keskkonnamõjusid ning määratletakse meetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks. Muuhulgas hinnatakse mõju põhja- ja pinnaveele, inimese tervisele ja heaolule (vibratsioon, varjutamine, müra, madalsageduslik müra). Samuti analüüsitakse võimalikku koosmõju piirkonna teiste tuuleparkidega. KSH raames on planeeritud läbi viia müraleviku modelleerimine, varjutuse modelleerimine, visualiseeringud.

KSH-s ei hinnata mõju välisõhu kvaliteedile, kuna tuulegeneraatorite rajamisel puudub oluline negatiivne mõju.

Amet on tutvunud Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga ning märgib järgmist:

- Planeerimisel tuleb arvestada [sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme](#)

[mõõtmise meetodid](#)“ ja [sotsiaalministri 06.05.2002 määrusega nr 75 „Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmine](#)“.

- Lisaks tuulikute tekitavale mürale tuleb arvesse võtta ka tuulepargiga seotud seadmeid, näiteks alajaamade trafosid ja muid lisaseadmeid. Need komponendid võivad tekitada eelkõige tonaalset müra ja neid tuleb hinnata koos tuuliku müraga.
- Vibratsiooni tekke ja leviku hindamisel arvestada [sotsiaalministri 17.05.2002 määrusega nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid](#)“.
- Soovituslikke kauguseid tuulikute ja müratundlike alade vahel on erinevaid. Erinevates uuringutes on antud soovitus puhveralaks võtta 1 km ning ka koostamisel olevas Lüganuse valla üldplaneeringus on üldplaneeringuga leitud sobivatel aladel tuuleparkide puhveralaks määratud 1 km. Kindlasti tuleb teostada välisõhus leviva müra modelleerimine, selle abil saab välja selgitada piisava kauguse tuulikute ja elamualade vahel, sest 750 m ei pruugi alati olla piisav.
- Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) on andnud suunise, mille kohaselt müraleevendavaid meetmeid tuleks rakendada, kui tuuleturbiinide müra ületab 45 dB Lden (ööpäeva 24 h keskmine), seega uute tuuleparkide arendamisel tuleks võtta aluseks müra sihtväärtused, mis ei ületaks elamualadel päeval 50 dBA ja öösel 40 dBA. Sellist lähemist toetab ka Terviseameti senine praktika, sest inimeste kaebustest on võimalik välja lugeda, et võimalike mürahäiringute vältimiseks tasub tuulegeneraatorite puhul aluseks võtta kõige rangemad nõuded (müra sihtväärtused).
- Arvestades, et planeeringuala piirkonda planeeritakse ka teisi tuulikuid, siis on amet nõus, et tuleb analüüsida ka võimalikku koosmõju teiste tuuleparkidega.
- Soovitame planeeringu menetlusprotsessis teha aktiivset koostööd kohalike elanikega, et saavutada ümbruskonna elanike tervist toetav planeeringulahendus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisu Tamm
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Ida regionaalosakond

Liisu Tamm
554 8431 liisu.tamm@terviseamet.ee